

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Versecz, laktanya-utca 1064. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben úv. Kirchner-né hivatali és rendelő irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) le átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Rélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért korjók pénteken délig beküldend.

VII. évfolyam.

Vasárnap 1898. évi november 6-án.

46. szám.

Református körlelkészség Verseczen.

1898. november 12.

Ide s tova közel tizenöt esztendeje lesz annak, hogy Fa István pancsovai református lelkipásztor fáradságot és áldozatokat nem kimélve Verseczen, Fehértemplomban, a Temesvártól délre fekvő részeken, a volt határörvidéken felkutatta, összegyűjtötte a tősgyökeres magyar református lakosságot, ott, a hol lehetett, szervezte a fiók. egyházakat, és serényen apostoloskodott, hogy a hívők lelki gondozásban részesülhessenek.

A verseczi reformátusok éppen ezen idő tájban nagy bajban valának.

Az evangélikus testvéregyháznak, hová ők is tartoztak vala, oly, később Horvátországba vándorolt lelkésze volt, ki daczára annak, hogy teljesen jól tudott magyarul, kereken megtagadta a református magyarok azon kérelmét, hogy nekik, mint az egyház adófizetőinek legalább párszor egy évben magyar istentiszteletet is tartson — mivel, hogy ők nem értik elég jól a német nyelvet.

Midőn ezen kérelmük az egyháztanácsnál sem talált pártfogásra, kiváltak az evangélikus testvéregyház kebeléből és megalakították 1886. évi november 7-én a verseczi református magyar egyházat. A megalakulást a Békés-Bánati reform. egyházmegye is helyben hagyta és a verseczi fiókegyházat a pancsovai anyalelkészséghez csatolta.

A lelkes pancsovai pap tartott is több istentiszteletet s a menyire a nagy távolság megengedte más egyházi funkciókat is végzett, de később belátták a pancsovaiak és versecziek is, hogy a területi elhelyezéskor fogva az ily beosztás tarthatatlan, s a verseczi fiókegyház a fehértemplomival egyetemben az újonnan alakult temesvári anyalelkészséghez csatoltatott.

A nem régiben szentesi lelkészség megválasztott Futó Zoltán temesvári lelkipásztor, az egész Délmagyarországon ismert arany-szájú szónok ritka ambícióval, szerencsés kézzel végezte mint körlelkész az egyházak szervezésének nehéz munkáját, de daczára annak, hogy a segédlelkészi állomást is szervezték Temesvárott, daczára annak, hogy ő és segédlelkészei óriási munkát végeztek, a teendőik nagy halmaza és folyton felmerülő összetörődése miatt — mint maga is sokszor panaszosan felemlítette — fizikailag is képtelenek voltak, hogy a folyton szaporodó egyházakban nem csak az egyházi funkciókat, — hanem a mi még sokkal nagyobb terhet rakott rájuk — a vallástaniást is megfelelő módon végezzék.

Temesvárott magában annyi féle fajta fiú és leányiskola van, hogy a hittan tanítása ugyancsak elég dolgot ad a lelkészeknek,

Versecz, Fehértemplom, (hol középiskolák polg. leányiskolák is vannak) Vinga, Uj-Szentes, Csákova, stb. református lakosai szintén megkívánhatják, hogy gyermekeik megfelelő vallásoktatásban részesüljenek.

A jelenlegi beosztás mellett azonban ez a dolog igen nagy nehézségekbe ütközik, mostanában pedig, midőn a temesvári lelkészi állomás üresedésben van — kivihetetlen.

Mint teljesen megbízható forrásból merítjük, a békés-bánati egyházmegye vezérferfiái ezen állapotokat már megbeszélés tárgyává is tették, s azon gondolkodnak, hogy a Temesváron alóli részek református lakossága számára a köz és belmissió alap terhére egy új körlelkészi állomást szervezzenek.

Ennek a szervezendő lelkészi hivatalnak székhelye nem lehet máshol mint Verseczen, mely város a néhai Bánátnak természetes középpontja, mely városból a szerencsés vasúti összeköttetés folytán az ország-rész minden irányába könnyű szerrel el lehet jutni és mely városban már közel 15 év óta áll fenn a református egyház.

Ily körlelkészi állás rendszeresítését éppen Verseczen már egy évtizeddel ezelőtt keresztül akarták vinni. Tudjuk azt, hogy a kikindai körlelkészséget már akkor Verseczre akarták helyezni, a dolog azonban nem tudni mi ok miatt abban az időben meghüszült, s a körlelkészség Nagy-Kikindán nyert elhelyezést.

E verseczi reform. egyház hívei ezentúl is kész örömmel megmaradnának a temesvári anyalelkészség kebelén, de éppen a temesváriak panaszkodnak azon, hogy a fiókegyházak elviselhetetlen terheket raknak az anyalelkészségre, s legalább a közel jövőben nincs arra kilátás, hogy a temesvári lelkészi kar még szaporitassék.

Ha tehát a békés-bánati egyházmegye kellőleg gondoskodni kíván e nagy vidék református magyar híveinek lelki gondozásáról és a vallás oktatásáról — a verseczi körlelkészi hivatalt minél előbb fel kell állítani.

Ez az új intézmény magyar nemzeti szempontból is jelentékeny kulturmissiót van hivatva teljesíteni.

Összegyűjti, tömöríti a tősgyökeres magyar lakosságot, megmenti őket az elzülléstől, elkallódástól és a nemzetiségekbe való beolvadástól.

Mint értesülünk a temesbánati egyházmegye mostanában papválasztásra Temesvárra küldi vezér egyéniségeit, hol a fiókegyházak ellátásának ügyei is napirendre kerülnek. Ezért tartottuk szükségesnek jelen cikkünkben az intéző körök figyelmét már előzőleg is ezen fontos ügyre főlhívni.

Mi bizton hisszük és reméljük, hogy

szavunk nem lesz a pusztában kiáltó szó, hanem az illetékes körök és faktorok mielőbb megteremtik a verseczi református körlelkészi hivatalt és ismét egy kis örvárt állítanak fel a magyarságnak

Adja Isten, hogy úgy legyen!

Perjessy Lajos.

Megnyitó beszéd.

A temesvári kerületi tanári körnek Verseczen tartott közgyűlésén mondta Schönvitzky Bertalan temesvári áll. főgymn. igazgató.

Az üdvözlés szavaival kezdem ezen mai gyűlésünket. Szívem egész melegével üdvözlöm Versecz t. h. j. f. város közönségét; azt a közönséget, a mely a nemzeti közművelődés, a magyar nemzeti tanításügy iránt való érdeklődését kimutatta és mai gyűlésünket becses megjelenésével szerencséseltette.

Üdvözlöm kartársaimat, a kör tagjait, kik áldozatot nem kimélve, egybegyűltek, s a mellett tanuskodnak, hogy a tanáregyesületnek jelenlegi, a vidéki körök rendszerére épített szervezete nemcsak az egyesület elétképes működésének az egyedül helyes módja, hanem egyúttal kulturpolitikaikailag is nagyon fontos és becses vívmány.

Engedje meg a mélyen tisztelt közönség s a kartársak, hogy ez alkalommal röviden erről, a mi körülünk szól, és vázoljam azt, mi is voltaképpen a vidéki tanári körök célja és feladata, — és mit várunk a közönségnek körülünkző való viszonyától

Valamikor, és még nem is olyan nagyon régen, a középfokú iskolázás ügye, teljesen az egyház kezében volt. Készségesen elismerjük, hogy az egyháziak kezében annak idején az a régi középiskola teljesen megfelelt a reá bizott feladatoknak s a tanító szerzetes rendek örök halára kötelezték az utókort a tudományok, az erkölcsök és a humanismus szolgálatában kifejtett tevékenységükért.

Ámde, ha az elmúlt időket a maiakkal összehasonlítjuk, nagy különbséget észlelhetünk mind a hajdani iskolák céljai és feladatai, mind a tanárok anyagi, társadalmi és erkölcsi helyzete dolgában

Az iskola és főképpen a középiskola annak idején csupán arra törekedett, hogy a vallás-erkölcsi lelki alap megadása mellett a régi koroknak a mainál amúgy is szűkebb körre szorított tudományos világnézetét a növendékek előtt dióhéjban, vázlatosan feltárja, megismertesse vele nagyjából hazája, esetleg az emberiség fejlődésének főbb korszakait, de főképpen arra törekedett, hogy a növendéket a római nép szellemi haladásának legmaradandóbb termékével: a latin nyelvvel és a latin irodalommal megismertesse. Ezeket a feladatokat túl akkorában sem a kormányok, sem a társadalom, sem a szülők nem kívántak többet az iskolától.

A tanárok helyzete azonban, a maihoz képest aránylag kedvezőbb volt. Papok, többnyire szerzetesek lévén az iskolák tanarai, al-lasuknak dísz és tekintélyt a tudományok mivelése körül és az iskolában szerzett érdemeiken kívül főleg papi jellegük adta-és szerzte meg nekik. Anyagi helyzetükről, annak függetlenségéről és biztosságáról rendjük szervezete és vagyona gondoskodott; társadalmi helyzetük kiválóságának pedig a kor uralkodó áramlata és a fejdelmek állandó kegye volt a biztositéka.

Mind ez manap megváltozott. Az iskolázás manap már nem fényezés, mint volt hajdanta;

nem kiváltság, mint csak még nem régen volt, hanem állampolgári kötelesség, társadalmi szükség, hogy ne mondjam — kényszer. Uton-útfélen halljuk, hogy az egységes magyar nemzeti állam, az egységes magyar nemzet megteremtésének nagy munkájában az iskolákat és a tanárokat illeti meg az első és a vezérszerep. Társadalmi bajaink orvoslását: a szocializmus, anarchizmus és kommunizmus s annyi más társadalmi betegség gyógyításánál nem az iskolai nevelésnek és a tanárok munkásságának juttatják-e az állami és a társadalom vezetői a teendők legnehezebb részét? A tudományos és a közművelődési mozgalmak élén, vagy eme mozgalmakban legkitartóbb és leghasznavehetőbb munkásokul nem a tanárokat találjuk-e? Nem az iskolától és a tanárok munkájától várja-e mindenki, hogy bizonyítványhoz, diplomához, s ezekkel kenyérhez, biztos életmódhoz jusson.

Nagyon de nagyon megváltoztak az iskolák munkásságához fűzött igények és várakozások, meg kellett változnia a tanár helyzetének is az állammal és a társadalommal szemben. De vajon előnyére változott-e meg? Törvényhozásunk dacára legmagasabb hivatali főnökünk: kulturministerünk legjobb akarató törekvéseinek, meg ma is inkább csak szóval, mint tettekkel honorálja tevékenységünket. A törvény csak chablonszerű hivatalnokot lát a tanárban, a kinek ridegen előírja hivatali kötelességeit és szükmarculag szabja meg tisztí díját. De vajon elég-e ez a mai viszonyok között, a midőn manap a tanárnak a fizetését a család fentartás kötelezettségén felül a számtalan kulturális adozás, idejé és munkaerjé hivatalán és önképzésén kívül a társadalmilag kötelező szereplés és a közművelődés terén tett százféle ingyenes szolgálatai emésztik meg?

És a társadalom vajon milyen szemmel nézi a tanárembert? Elvárja, sőt megköveteli tőle, hogy dolgozzék, hogy adozzon pénzt és munkát a társadalom ezernyi oltárain, s adakozzék minden a hazafiság czégére alatt közforgalomba hozott czélra: de — hogy többet ne mondjak — az például a városi vagy a megyei köztevékenység zold asztalához szivesebben bocsát akármely szatocsbolt-tulajdonost, mint a tanárt.

Nagy és végzetes szerencsétlenség volna u. i. ha a tanítói és a tanári pályá munkásai a merő utilitarianus szempontjából fognak fel hivatásukat; országos és nemzeti veszedelmet látnék abban, ha akár az állam mostoha bánásmódja, akár a társadalom korlátolt felfogása a tanárok önzetlen társadalmi s közművelődési munkássága elé a legcsekélyebb gancsul is szolgálna.

A középiskolai tanáregyesület a midőn nem régebben az egyesület decentralisációjában megtalálta az egyedül helyes modus vivendit, egyszerűs mind alkalmat adott, hogy a középiskolai tanárság és a középiskolákkal egyenrangú vagy jogú intézetek tanerői köröké alakulva, a maguk egyéni, anyagi és erkölcsi érdekeinek halhatósabb felkarolása mellett, a fentebb vázolt nagy, nemzeti és kulturpolitikai célok megvalósítása érdekében annál nyomatékosabb tevékenységet fejthessenek ki. Ezen célok szolgálata érdekében alakult meg kezdetben a temesvári tanárok helyi köre, s ebből a jelen tanév kezdetén keletkezett a temesvári vidéki tanári kör, a mely Temesváron kívül Fehértemplom és Versecz város tanárságát kebelében egyesítvén, alapszabályszerű működését ma, a mostani gyűléssel kezdi meg. Megkezdí pedig abban az erős hitben és reményben, hogy a körök működéséhez fűzött várakozások körünk keretében a legteljesebb mértékben fognak megvalósulni és teljesedni.

Várakozásaink teljesedésénél pedig első sorban a kör tagjainak egymással való collegiális érintkezésétől várunk sokat. Magunkat kell első sorban megismernünk és megértenünk, hogy mások megismerjenek és megértsenek bennünket. Meg kell tudnunk, hogy egyénileg mit érünk, melyek egyéni kívánságaink, érdekeink és jogaink, hogy azoktól kijegecsesítve az összesség kívánságait érdekeit és jogait, azok ne egy istenháta megett élő szegény paedagogus jámbor óhajtsái, hanem egy számot tevő kultur-tényező erélyes, tiszteletet és meghalgtatást követelő szózatképpen hangozzanak anyagi és erkölcsi helyzetünk gondozására hivatott tényezők előtt. Az egyesnek szava elvész, az összesség: egy nagy, és erős, egészséges szellemtől alkotott tanári körnek szavával számolni fognak, mert vele számolnia kell.

De így, tömör egészszé csoportosulva sokat várunk a nagy közönséghez való viszonyunknak kedvezőbbé alakulására nézve is. Sokszor panaszkodunk, hogy a közönség vagy nem ismer, vagy félreismer bennünket. Nem is csoda. A közönség csak az iskolában kifejtett tevékeny-

ségünkre tud reagálni, s ha ez a tevékenységünk gyermekére nézve kedvezőtlen: bennünket hibáztat; ha kedvező: a gyermekének és nem nekünk tulajdonítja az érdemet. És ezen az állapoton nem is változtathatunk. Arra kell tehát törekednünk, hogy nyilvános fellépésünkkel a közönség szívéhez férközve, azt igaz, jó és helyes törekvéseink barátjaivá, érdektársainkká és érdekeink szöszölőivá tegyük. Ha csak tanárokként jelenünk meg mindig a szülők előtt soha sem számíthatunk a közönség véleményének igaz, őszinte megnyilatkozására; emberiségünket, komoly tudásunkat, társadalmi agilitásunkat, a társadalom vezetésére való hivatottságunkat nyilvános szereplésünkkel kell dokumentálnunk és ezt megint csak úgy tehetjük, ha e czélra egyesült erővel dolgozunk. Mutassuk meg magunkat a közönségnek azon szellemi javaknak teljes összességével, a melyek bennünk rejlenek és akkor a tisztelet, elismerés megbecsülés nem marad el.

És, ha így cselekszünk, nemcsak a magunk jogos ügyének teszünk jó szolgálatot, hanem nagy nyereséget támadhat ebből a magyar tudományosságunk és a magyar nemzeti közművelődésnek, a melyeknek érdekeit, mindig, minden irányu vállalkozásunknál szolgálunk szent kötelességünk. Éppen azért végtelenül fontosnak és becsesnek tartom, hogy ez a mi körünk a délkeleti Magyarországnak négy jelentékeny városának tanerőiből alakulva, éppen itt és a szokottnál nagyobb arányokban létrejöhetett.

A magyar nemzeti kultúra terjesztőire is itt, a kulturailag megosztott és nemzetiségek lakta vidéken az egységes magyar nemzeti műveltség megteremtése szempontjából még nagy és fontos feladat vár. És ha igaz — pedig igaz — hogy a különféle nemzetiségeknek a magyar nemzeti kultúrában való összeolvastása alapja hazánk további ezredévének és jövőbeli létezésének, vajjon nem megint reánk a tanárookra bálul eme feladatnak az oroszlanrésze, a kik hivatala vagyunk, hogy a nemzeti társadalomnak vezető rétegeit neveljük? Ha valahol, úgy bizonyára itt a végvidéken, a magyar nemzeti kultúra eme végváraiban nehéz, de annál fontosabb a tanár működése. Elsős phalanxxa kell tömörölnünk tehát egyfelől hogy egymás mellett a nemzeti magyar állam lengő zászlója alatt s a folényben levő magyar nemzeti kultúra fényes fegyvereivel az ellenséges törekvéseket meghimítsuk; másfelől pedig ezen nemzeti kultúra frissen és könnyen mozgó hadseregekképpen ott kell teremünk mindenütt, a hol van meghodítani való s a hová a magyar nemzeti kultúra lobogóját diadalmasan feltűzhetjük.

NAPI HIREK.

Halottak napját szokott ahitattal ülte meg városunk vallásos közönsége. Temetőinkben az egyes sírok igen szépen fel voltak diszítve, nagy nép tömeg bolyongott a kivilágított sírok közt. A honvédszoborral azonban bizonyos körök megfellekedtek. Egy lelkes magyar hon leány (B. J. k. a.) azonban pompas koszorut helyezett a szoborra.

Novembri előléptetések. A vercezi honvéd zászlóaljnál a novemberi előléptetések alkalmából előléptek illetőleg athelyeztettek: Dondon Olivér őrnagy athelyeztetett a 13. sz. honvéd gyalogezredhez Pozsonyba. Lator Gábor főhadnagy pedig a 3. sz. honvédegyalogezredhez helyeztetett át Debreczenbe. Hunke Lajos mostani rangjának megtartása mellett az I. zászlóalj parancsnokává. Paleta Jenő II. osztályu századossá. Sztankay Kálmán hadnagy főhadnaggyá és Mayer Imre tiszthelyettes hadnaggyá lettek kinevezve.

A jubileumi emlékérmek. Ő Felsége uralkodásának ötven éves emlékünnepe alkalmából, tudvalevőleg az állami és közigazgatási hivatalnokok és alkalmazottak részére, egy 1898. évi december hó 2-án adományozandó emlékérmét alapított. Figyelmeztetjük mindazokat, kik ily jubileumi emlékérmét elnyerni óhajtanak, hogy a mennyiben tényleges szolgálatban állanak, közvetlenül felebbvaló hatóságuknak, a mennyiben pedig már nem állanak tényleg állami vagy törvényhatósági szolgálatban — az éremre való igényüket igazoló okmányok felmutatása mellett — akár személyesen, akár írásban legkésőbb f. é. november hó 8-án a városi katonai ügyosztálynál jelentkezzenek. Az éremre — nemi külömbség nélkül — igényt tarthatnak mindazok, kik az 1848. december hó 2-től 1898. december hó 2-ig terjedő időszak alatt állami polgári szolgálatban vagy más, ezzel egyenlőnek tekintendő nyilvános szolgálatban álltak vagy még

allauak: még pedig, ha 1898. december hó 8-án tényleges szolgálatban vannak, tekintet nélkül eddig betöltött szolgálati idejőkre, ha pedig már nem tartoznak többé a tényleges állományba, csak akkor, ha legalább tíz évet szakadatlanul töltöttek állami, vagy ezzel egyenlőnek tekintendő szolgálatban és sem fegyelmi uton nem bocsátattak el, sem a szolgálatból való kilépésük óta nem estek oly fenytőbíróági ítélet alá, mely a rendjelek és kitüntető jelvények elvesztését vonná maga után. Ideiglenes és végleges szolgálati minőség közt külömbség nem tétetik.

A Temesvár-körületi Tanári Kör múlt szombaton tartotta első vidéki gyűlését, városunkban. Erre az alkalomra Temesvárról eljöttek dr. Schönvitzky Bertalan áll. fogymn. igazgató, a kör elnöke, Bergmann Agost főreáliskolai tanár, a kör alelnöke, Ries Ferencz kath. fogymn. tanár, a kör titkára, továbbá dr. Bán Károly, Dancs Ferencz, Farkas Ignác, dr. Gáspár János Marsits Rozina, Mauritz Elza, Perényi Adolf, Thoma Teréz és Tóth Béla: Sajnos, hogy a lugosi és fehértemplomi tanárokat bizonyos körülmények meggátolák az eljövételben. Minthogy mi nagyon közelről vagyunk érdekeltek, a közgyűlés leírását „Dél. Közl.”-ben napvilágot látott referáda után közöljük, mely így hangzik: „Magának a gyűlésnek lefolyása messze túllépte a rendes körülmények keretét. Ez már nem egyszerű gyűlés, hanem valóságos ünnep volt: a vercezi és temesvári tanárság testvériesedésének ünnepe. A vásuton érkező tanárok fogadása is már lehető legbarátságosabb volt. A pályaudvarhoz kijöttek ugyan szölván az összes vercezi tanárok. A kölcsönös üdvözlések és ismerkedések után valamennyien felültek a verceziek részéről előre felfogadott kocsikra és a nemzeti zászlóval feldisztított főreáliskolába hajtottak. Ott kezdődött azután délután 5 órakor a fizikai előadó teremben a közgyűlés nagyszámu és diszes közönség jelenlétében. A gyűlést dr. Schönvitzky Bertalan elnök lelkes hangon tartott beszéddel nyitotta meg, melyben főleg a kör czéljait fejtegette, különösen azonban azon módokat és eszközöket, melyekkel a tanárság társadalmi helyzete kedvezőbbé alakítható. (Lapunk más helyen kivonatossan közöljük. Sz.) A mindvégig feszült figyelemmel hallgatott és zajos éljenzéssel fogadott elnöki megnyitó beszéd után Halmos Béla vercezi áll. főreáliskolai tanár az elektromos világitásról tartott, számos rendkívül érdekes mutatóanyag kíséretében szabad előadást, melynek folyamán főleg a Versecczen karácsony óta létező elektromos világitásnál használt gépeket és lampákat ismertette. A könnyen érthető és a mellett mégis nagytudományu előadást a hallgatóság lelkes éljenzéssel jutalmazta. Halmos után Szörényi József vercezi áll. főreáliskolai tanár lépett a felolvasó asztal elé és azokról a főbb akadályokról beszélt, melyek a középiskolák I. osztályban a tanulmányi elomenetelt oly annyira hátráltatják, hogy azokban kőzudomas szerint a tanulóknak egyharmada elbukik. A meggyőző hangon tartott és sok keserű igazságot tartalmazó felolvasás zajos tetszésben részesült. Erre kezdődött a kör zart ülése, melyen többek között felolvasták Nátalinsky Kornel kir. főigazgató köszönő levelét, melyet a kör disztagjava töltött megvalasztása alkalmából a Körhöz intézet. Elhatározták azután, hogy úgy mint tavaly, az idei tél folyamán is Temesvárott hosszabb felolvasó ciklust rendeznek. A királyné szobrára 10 koronát szavaztak meg. Rendes tagokul beléptek: Cseh Lajos temesvári piarista tanár és Straub L. Gyula temesvári áll. felsőbb leányiskolai tanár Pártoló tagokul beléptek: Deutsch Andor, dr. Junkert Mátyas, Már Szilárd, Maresch Herminn, Reviczky Pál, Schmidt Róbert, Sulyok István. Gyűlés után a Baross-szallo külön termében társas vacsora volt, melyen vagy negyvenen vettek részt, köztük több tanárnak feleségei is. A felköszöntökben természetesen nem volt hiány, az első Buday József, a vercezi áll. főreáliskola ifju lelkü ősz igazgatója mondta a temesvári vendégekre, kiknek nevében dr. Schönvitzky Bertalan mondott köszönetet. A lehető legjobb hangulatban lefolyt lakoma után a társaság jóval éjfél után pihenni tart. Másnap, vasárnap ismét találkozó volt a reáliskolában, az egyesület tiszteleg küldöttséget menesztett a főispánhoz, polgarmesterhez, majd a verceziek kalauzolása mellett a város nevezettségének megtekintésére indultak. A Paris-szállóban elköltött villásreggeli után a temesváriak az egynegyed 12 órakor induló vonattal elutaztak Verseczről, azzal a benyomással, hogy a vercezieknél vendégszeretőbb, kedvesebb kollegákat találni szinte lehetetlen.”

Árverés. A szerb részen levő legelők és kaszálók bérbeadása folyó hó 2-án történt meg; miután a jelenlevők közül senki sem jelentkezett vételle felbontották a két beérkezett ajánlatot. A volt bérlő Tokits J. W. csak 9250 frt. évi bért ajánlt, míg ellenben Petrovics György 111.11 frttal ígért többet és mint ilyen elsőnek maradt. Az árverelő bizottság ez utóbbi ajánlatot ajánlja a tanácsnak elfogadásra. Ugyanezen napon tartották a német részen legelőre is az árverést, ebben csak Schmidt György vett részt és 3150 frtot ajánlott. Erre felbontott a befolyt zárt borítékú ajánlat, amelyben Tokics W. Szvetozar 3300 frtot ajánlott, amely ajánlást az előbbinél 58 frttal többet tesz ki és így ez utóbbi ajánlata maradt elsőnek. Ez esetben is ajánlja az árverelő bizottság a tanácsnak, hogy ezen árverési eredményt elfogadjassék.

A „Srbstvo“ és a verseczi új állami iskola. A tulzó radikálisok közlönye a „Srbstvo“ mult csötörtöki számában következőleg emlékezik meg a felállítandó új állami iskoláról: „Mióta Pálffy főispán Verseczre jött, azóta helybeli sovinsztáink felfedezték, kitaláltak, hogy Verseczen 150-200 magyar család van 200-300 gyermekkel, és elhatározták, hogy városunkban magyar kolóniát és magyar iskolát teremtenek. Eleinte azt akarták, hogy a város a szerb részen ingyen engedjen át 50 házhelyet a magyaroknak, hogy ott házhelyeket építsenek. A város törvényhatósága azonban nem akarta fizetés nélkül ezen helyeket átengedni, és a magyaroknak nincs pénzük azokat megvenni. Sokkal szerencsésebbek voltak a sovinszták az iskola tekintetében. A közoktatásiügyi Miniszter elhatározta, hogy a szerb oldalon a temesvári uton magyar állami iskolát létesít, a várostól, helyiséget kért, de a város nem adott semmit, elutasította a miniszter kérelmét. Most a miniszter maga vett ki egy hazat az iskola céljaira, tehát a magyar állami iskola felállítása bevégzett tény. A itteni magyar sovinszták lapja a „Délvidék“ ily képpen rajzolja ezen iskola feladatát: „Az új állami iskola legelső sorban tehát azért állítatik fel, hogy megmentse ez itt letelepedett magyarság gyermekeit az elnemzetlenedéstől, hogy lassacskán végét vesse azon szegényletes anomáliának, hogy sok teljesen magyar nevű verseczi család tagjai egy árva szót sem tudnak magyarul, eléfedték apáik nyelvét, elszerbesedtek vagy elnémesedtek“ stb. Erre az a megjegyzésünk hogy az az iskola e tekintetben nem sokat fog segíteni, mert a hogy a szerbek Szegeden a sok magyar közt eléfedték a szerb nyelvet és elmagyarosodtak, éppen egy verseczi magyarok a sok szerb közt elfogják feledni a magyar nyelvet és elszerbesednek. Hanem a „Délvidék“ nem elégszik meg azzal, hogy a magyar gyermekeket az elszerbesedéstől megmentse, hanem azt kívánja, hogy az a szerbeket is magyarosítsa s így gondolkodik: „— Az, új állami iskola mig egy részről jogos védekezése leend a magyarságnak, más részről egy nagyobb népesebb városrészt nem magyar anyanyelvű gyermekeinek is alkalmat fog adni arra nézve, hogy az annyira szükséges (??!) magyar államnyelvet elsajáthassák.“ — Az idő majd meg fogja mutatni hogy a sovinszták légvárakat építenek és hogy a verseczi szerbeket nem lehet megmagyarosítani. Mikor látjuk, hogy mire készülnek a magyar sovinszták, szabad e akkor a szerb felekezeti iskolákat elhagynunk?! — Eddig a „Srbstvo.“ — A fentebbiekre nézve kevés a megjegyzésünk. Első sorban az, hogy köszönjük a „Srbstvo“-nak azon szívességét hogy napnál világosabban bebizonyította, mily nagy szükségünk van nekünk az állami iskolára, második szavunk ismét köszönet, köszönet pedig azért, hogy vezércikkünket ismertetni sziveskedett. Valahányszor ezt cselekszi, mindenkor halásak leszünk érte. Szerk.

Egy nagyon hasznos kis könyvről. A mult napokan véletlenül kezembe jutott egy külső alakjára nézve jelentéktelennek látzó könyvecske egy képes ABC, mely minden ízében délmagyarországi termék. Szerzői: László Elek nagyszredistyei tanító, Gramma Döme temesvári s. tanfelügyelő, átnézte Sebestha Károly kir. tan. Temesvármegye kir. tanfelügyelője. Kiadja a Polacek-féle könyvkereskedés Temesvárott. Ez, a gyermek felfogásához mért, szám-talan apró képpel ellátott s a vegyes ajkú népiskolában különösen nagy előnyökkel használható könyvecske, a tanügyi körökben méltó feltűnést keltett, s a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak felele a tanfériaik, s alig hogy napvilágot látott, kapva kaptak rajta s egyszerre sok iskolában alkalmazták. László Elek ez az ambiciózus fiatal tanító, ki a szomszédos Szredistye nem magyar ajkú gyermekeinek messze

földön ritka eredményeket mutathat fel, különösen a magyar nyelv tanítása ügyében székely szivóssággal szorgalommal és falálekonyssággal 450 képpel látta el könyvét. Erdélyi Indali Péter híres régi képes ABC-jen kívül eddig még nem jeleut meg oly alapvető könyvecske, mely a gyermek előtt oly kedves lett volna, mint László Elek könyve, melynek nagy előnyeit Gramma D, felismervén, tanácsaival, bő tapasztalataival sietett gyámolítani az író könyve anyagának elrendezésénél és kiadásánál. En saját magam tapasztaltam, hogy a körém gyűjtő gyermekekkel, kis barátaimmal mily jól mulatunk László könyve képeinek nézegetésénél. Ezt a kis művecskét, melynek ára csak 30 kr. a legmelegebben ajánljuk a szülők figyelmébe. Ha meglátják maguk is egy véleményen lesznek velem. P-y.

Versecz rejtelmel. Történt pedig a mult napokban, hogy egy verseczi szerb tamburas egy özvegy asszonytól ellopott 260 frt. Az ügyes városi rendőrmeister hamarosan megcsipte a tolvajt, kinek kompanistái is valának. A mit a banda rövid idő alatt nem tudott el lumpolni, az a pénz is megkerült 70 frt. híjjan. Eddig a történet nem igen érdekes, de a bűnügyi vizsgálat annál meglepőbb dolgokat hozott, napfényre a kutatások során. Felfedezett Radiszavlyev Ilija személyében egy olyan firmát, ki abból él, hogy koldusokat tart. Állandó alkalmazottjai vannak, némalyos eredetű, kisebb nagyobb korú leányok — vannak nala készletben: Két féllabbas koldus, sőt egy, olyan koldusgadzai szempontból nagy kincs is, a kinek éppenséggel nincs lába. A tanya népessége időnként változik, a mint a vidékiek kisebb nagyobb számmal érkeznek és rendszeresen, állandóan alkalmazott gyerekek vezetése alatt naponként eilepik a várost. Gondolhatni, hogy milyen élet folyik ott a tanyán. A gseft talán nem is olyan nagyon rosszul megy, mert az ellopott pénz egyik hiányzó részét 15-20 frtot egyenként összeadták a koldusgadzák. Rendőrségünk bizonyára gondjai ala veszi azt a tanyát s érdeklődni fog a koldusleányok sorsa irant.

Változás a csanádi klerusban. A megyés püspök a következő plébánosokat helyezte át: Hettrich Jakabot Szárosáról Nagy-Teremi-ára, Boros Ferenczet Réthátról Traunaura Olajos Josefet Lázárföldről Málilakra. Adminisztrátorok lettek: Hegedűs Dezső Lázárföldön, dr. Osztoics Gellért Szabadfalun és Tomasiák Mátyás Réthaton. Káplánoknak disponáltattak: Szánthó Géza Tem.-Józsefvárosból O-Bessenyőre, Görlich Flórián Glogovázról Tem.-Józsefvárosra, Haák Ede Nagyikindáról Glogovázra, Gaál István Török-Becséről Nagy-Kikindára és Mátyás Béla Német-Elementől Török-Becsére.

A verseczi műkedvelők társulata ma vasárnap a Glückmann-féle vigadóban német előadást tart. Szinre kerül Blumenthal 4 felvonásos színműve: „Grossstadtluft“. Jegyek előre válthatók Özv. Kirchnerné könyvkereskedésében. Részletesebb felvilágosításokkal a falragaszok sszolgálnak.

Szaporodnak a helyi lapok mint a gombák az erdőben. A híres „Die Reform“ ismét eléledt. Szerkesztője bizonyos Richter József betűzedő (ugy latszik Strohmann) — egy szerb lap is keletkezett: „Zastita“ címmel. Mindkettő Popovits nyomdájában jelenik meg. Az új „Reform“ ugyan oly szellemben ir. mint a hogy rövid életű elődje és névrokona ir. Van tehát Verseczen vagy 10 lap.

Mikor a gyermek apjára vall. Megirtuk már ezelőtt pár héttel, hogy a Vlajkoveczi hátrban egy megylkolt embert találtak, névszerint Szubeszku György-t. Ez az ember régi híves tolvaj volt ki sok esztendőket töltött a különböző fegyházakban. Hogy ki volt a gyíkosa sokáig nem tudtuk reá jönni. Dr. Zemplényi ambicionális vizsgáló bírókat azonban éppen az ilyen titokzatos ügyek sarkalják, különösen a kutatásra. A vizsgálat folyamán az sült ki, hogy ez a megölt benne volt abban a szervezett tolvajbandában, a melynek élén éppen a községi bíró állott. Jorga Jován és Hyugya községi plajások természetesen a tolvaj bíró kompanistái voltak. Egyszer 25 ludat lopott és nem akart osztzkodni a Jorgávt. Jorga ezért megragudott, és a dolgot besugta a rendőrségnek kik a híres plajást elfogták, mie.ött a ludakat Verseczen eladhatta volna. Gyugyát el is ítélték. le is ülte a maga nyolez hónapját s mikor kiszabadult azt mondta Jorgának »ezinye mintye« majd te is bele kerülsz, ne félj hiszen te gyilkoltad meg a Szobeszku György-t. A vizsgálat természetesen megindult de Jorga állhatatosan tagadott mindent, gyanús pedig mert mint éjjeli

őr abban az időben egy Verndl féle fegyvert kapott két tölténnyel a egyik tölténnyel be is tudott számolni de a másikkal nem, azt állította, hogy akkor az éjszaka mikor a gyilkosság történt a puskát éppen a Gyugya vitte volna el, (kettőjüknek volt egy közös puskájuk) persze Gyugya azt keményen tagadja ilyen körülmények közt kihallgatták az alaposan gyanúsított Jorgának kicsi leánykáját is, ki azután nagy sírások közt bevalotta, hogy bizony a puskát az ő saját ádes apja vitte el azon éjszakán midőn Szobeszku meggyilkolták.

Mucsal leveledzés. Édes nászom, ki is lakozik abban az szurokaczpaltal végig öntött városban vegye levelemet ollan szivesen mint az vak szerbiánus kódís a garast az krezidenz uczába. Mondok nagy hir vagy on itten, megkökeztek a német zujságok, oszt hallanyi a zuj szülött „Leformny“ kiabálását, u hogy csak úgy vaczog bele a foga annak aki hajja, man hún a miregtű az egyiknek, hún az nevetéstű a másíknak Szidgya a község főmajsterját meg a Gyuri és az Ferkó sógort mint az bokrot, man hogy ebbű kész veszekedés lesz az ojjan igaz mint a két öklöm, s meg lássa nászom az édes szülői mennek neki legelésb a zujszülött apróságnak, szinte hallom csattognyi a fogát azanya meg azapa német ujságoknak. Lesz ebbű ojjan veszekedés, hogy nem tom nem tépnek e megint mindent a kösseg házán szét mint man ecczer tették valamikor. Node legalább lesz mit óvasnyi. A poczokos szörkesztő man nem tudott nagyobb, zujságot írnyi, mint hogy az inzsellér nagy magyar ember, oszt ha szerét teheti a magyarság mellett beszél, meg hogy még a zsidókat is magyarokká akargya tenni. Egye meg a fenye, hát zsidó is legyen valaki, megest ne is a magyarokhó huzzon? De man akkó üsse meg a lapos ménkű, oszt vergyűk ki űket Palesztíngába, de nem bucsut járnýi mint a burkusok derék császargya teszi, hanem maragyanak is ott ha nem akarnak magyar zsidók lenni mint az a sok derék paptyuk, akik a múltkor a Glückmányosná ollan szépen dikcijóztak a mi szép magyar nyelvünkön. Az gyelek oda mutatkozunk, hogy a szerbiánus zujságok is vilósek, most várgyak a kis „Zastítát“, de hogy milyen párthoz vagy szítani még a bába nem árúta el. Meg vót a licitáció is a községi legelőre, kivette a Gyuri sógor, de ne gondujja am nászom, hogy ű maga meg, de ne legényi, hanem a kössegbeli marhákat apraja-naggya akiktü ű szedi majd azetetű pénzt. Igaz, hogy e ne felejesem lesz a tömösvári ucczaban a ráczok közt magyar iskola, az magos kaurmány csi nyajja örül is a professor szörkesztő meg egy csomó tisztességes ember úgy a dolognak, hogy kettőt lépnek egy helett, akár csak nászom a a követválasztáskor mikor hót részegen esik ki a kocsmajtón, melnek mielőbbi eljövetelet is várom hasonló jó kívánsággal, Ifju Göre Gabor birógyelölt úr.

A Horgony-Pain-Expeller igazi népszerű háziszte lett mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál csípőfájdalom, fejfájásnál, köszvényél, esúnál stb. nál a Horgony-Pain-Expellerrel való bedör-sölések mindig fájdalomcsillapító-hatásunknak biznyultak, sőt járványkórnaál, minő: a kolera hanyóhasfolyás. ar altestkek Pain-Expellerrel való bedörzölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszte jó eredménnyel használt-áatott bedörzölésként az influenza ellen is és 30 kr. 70 kr. és frt. üvegenkénti árban a leg-több gyógyszerárban készletben van (hanem bevásárlás alkalmaál mindig határozottan mint »Richter-féle Hoagony-Pain-Expeller« vagy Richter-féle Horgony-Liniment« kérendő és a Horgony védjegye kérvünk figyelmi.

Szerkesztői levelezés.

Többeknek A dolog úgy áll, hogy a magistratus elhatározta 200 ol tűzifa eladását, ölet 10 frtjával, egyidejűleg azt is kimondotta, hogy a városi hivatalnokok közül ki ki csak egy ölet kaphat ezen olcsó fából (a duirnisták plane csak félolet) a többi legyen a polgárságé. A ki olcsó fát akar, vehet a várostól. Amde már tegnap azt jelentették, hogy pénteken az összes fa elkelt „sok lévén az eszkimó és kevés a foka“ azok a kik idejében nem kaparkodtak, — elkéstek. Öszintén megvalva a dolgot, mi csak azon csudálkozunk, hogy a városi hivatalnokok kezét megkötötték. Nincsennek ök valami fényesen díjazva. ök is verseczi polgárok, miért élvezhet-nek ök kevesebb jogot mint mások a kik ott settenkednek a húsos fazekak körül.

Nyiltér.

Selyem damaszt 75 krtól 14 frt 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként, — a legdivatosabb szövész, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak póstabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva. — **mintákat pedig postafordultával** küldenek, **Henneberg G.** (csász. és kir. udvari szállító) **Zürichben.** Magyar levelezés. Svajczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.**

Nyilvános köszönet

Wilhelm Ferencz Urnak, gyógyszerész Neunkirchenben Alsó-Ausztria, feltalálója a **Rheumaellenes páratlan vértisztító theának.**

Vértisztítás köszvény és Rheuma ellen.

Ha én most a nyilvánosság terére lépek, teszem azt azon kötelesség érzetből kifolyólag, hogy legnagyobb köszönetemet fejezzem ki, Wilhelm Ferencz neunkircheneri gyógyszerész Urnak azon szolgálataiért melyet iránta érzek s felhívjam a T. Cz. közönség becses figyelmét arra a kitünő theára, mely rettenetes kínaimtól megszabadított. Nem vagyok képes leírni azokat a rettenetes fájdalmakat melyek 3 éven át minden időváltozás alkalmával kínoztak, mely ellen nem segítettek a Bécs melletti Bädeni kénés fürdők sem. Hosszú keserves éjszakákon álmatlanul forgolódtam ágyamba, nem volt semmi étvágyam, kinezésem nyomorúságos lett, kezeltem elveszteni élet erőmet. Az ön páratlan theájának 4 heti használata után nemcsak fájdalmaim megszűntek, hanem meg jött régi jó étvágyam is, éreztem, hogy testileg is erősödöm. Teljesen megvagyok győződve arról, hogy hasonló bajban a ki a Wilhelm-féle theát használja meg fog gyógyulni és áldani fogja a feltalálót.

Kitünő tisztelettel
Butschin-Streitfeld grófné,
alezredes neje.

Kapható minden gyógyszerárban.

Mariazelli Gyomorcsseppek

nagyszerűen működik a Gyomor minden betegségénél
Brady egy régi, kipróbált nélkülözhetetlen házi és népgyógyszer

az étvágytalanság, gyomorgyengeség, nehéz lélegzetvétele, savanyu büfögés, kolika, gyomorégés, tulságos nyálkaelválasztás, sárgaság, undorhányás, görcsök és szomlás ellen.

Főfájásnál, a gyomor megterhelésénél (étellel, itallal) gilisztá és májbetegségnél kipróbált gyógyszer. Ezen fentebbi betegségeknél a **Mariazelli cseppeket** évek óta sikeresen használják, melyről sok száz bizonyítvány kezeskedik. Egy üveg ára használati utasítással 40 kr. Duplaüveg, 70 kr. központi raktár

Brady Károly, gyógyszerész a Magyar Királyhoz **Wien, I. Fleischmarkt 1.**
Kapható minden gyógyszerárban.

Fő **Török József,** gyógytárban **Budapest,** raktár: **Török József,** VI. Királyutca 12 sz.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziaszer ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem **igazi népszerű házi-szer,** melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapestben.** Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni,** az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül **nem valódit** utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, **RUDOLSTADT.**

6705. szám. — 1898. tkvi.

Árverési hirdetés.

A verseczi kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy **Osztóics elván** verseczi ügyvéd által képviselt **Báró Sztójánovits György** germáni lakos javára **Triü** Rozsa germáni lakos ellen végrehajtási ügyben **264 frt.** tőke, ennek **1894 évi március hó 1-től járó 6%** kamatja **137 frt. 20 kr.** eddigi s jelenleg **9 frt 65 krtban** megállapított költség, továbbá csatlakozást nyert **temesi agrár takarékpénztár** javára **350 frt.** tőke ennek **1898 évi április 17-től járó 6%** kamatja és **32 frt.** költség kielégítése végett az árverést elrendelte.

A fehértemplomi kir. törvényszék területén fekvő s a German község 12 sz. (jkkben írt A 1. 21 hr és 12 öi. számú udvar és kert, továbbá a (435-436) hr. és 510 hr. számú ingatlan s a hozzátartozó 1 hold legelő 942 frtban megállapított kikiáltási árban **1899. évi január hó 20-ik napján délelőtti 9 órakor** Germanon a községi előjárásügyi irodában megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni, u. m.:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felüli ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitézött ingatlan a kikiáltási áron alól is eladatul fog.

2. Árverezni kívánok bánatpénzzel tartoznak az ingatlan becsárának **10%**-át, vagyis **94 frt. 20 krt.** készpénzben vagy az **1881. LX. törv.-czikk 42. §-ában** jelzett árfolyam-

mal számított s az **1881. november 1-én 8333. sz. a. kelt I. M. R. 8. §-ában** kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött közléhez letenni, vagy az **1881. 60. t.-cz. 107. §-a** értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbíróság telekkönyvi irodájában és a község előjáráságnál megtekinthetők.

Verseczen, **1898. évi szeptember hó 25-ik napján.**

A kir. bíróság mint tkvi hatóságnál

Truczka, kir. albiró.

Vendéglő eladás.

Egy ujjonnan épült vendéglő, vasut állomás mellett berendezéssel együtt eladó. Mely áll egy nagy táncsterem, három korcsma szoba, lakó szoba, két vendég szoba, egy konyha, egy éléskamra, egy istálló, egy jég és egy borpincze és egy földött teke pálya udvar és kerttel. Czim a kiadóhivatalban

Legnagyobb nyeremény

legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeremény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
1 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	40000
5 " "	30000
1 " "	25000
7 " "	20000
3 " "	15000
31 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
432 " "	2000
763 " "	1000
1238 " "	500
90 " "	300
31700 " "	200

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

melyek hat huzásban sorsoltatnak ki.

A harmadik nagy magy. kir. osztályosorsjáték sokára ismét megkezdődik és újból

100,000 sorsjegyre, **50,000** újból nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes. óriásiak.

Összesen **tizenhárom millió 160.000** koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Szíves mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig:

egy egész 1. osztályu eredeti sorsjegyet	frt	6.—
egy fél " " " " " "	"	3.—
egy negyed " " " " " "	"	1.50
egy nyolcad " " " " " "	"	—75

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenehetik.

Kérjük a rendelvényeket mielőbb, legkésőbb azonban

f. évi november hó 17-ig

a huzás napjáig hozzánk beküldeni.

Török A. és TSA

a m. kir. szab. osztályosorsjáték

főelárusítói

Budapest, V., Váci-körút 4/A.

Rendelőlevél levágandó

Török A. és Társa uraknak **Budapest.**

Kérek részemre vezettel együtt küldeni.

I. osztályu magy. kir. szab. osztályosorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos ter-

Az összeget

frt. { utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm. } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím.